Els Banys Àrabs de Girona

Català

Dades històriques

Es desconeix quin és l'origen dels banys de Girona. La primera referència documental és de l'any 1194, quan el rei **Alfons I el Cast** cedí 250 sous de les rendes dels banys per al servei d'una institució vinculada a la catedral. Hom suposa que foren malmesos el 1285 quan les tropes del rei de França assetjaren la ciutat i arrasaren els burgs de fora muralla. Potser per això, el març de 1294 el **rei Jaume II** encarregà la reconstrucció dels banys a **Ramon Taialà**, jutge de la cort reial de Girona, a canvi de poder-ne obtenir els rèdits, per a ell i els seus descendents. Els banys prengueren la fesomia actual en aquell moment.

L'any 1342 eren propietat d'**Arnau Sarriera**, metge del rei Pere el Cerimoniós. El 1416 **Pere Terrades v**engué la meitat dels banys amb altres cases adjacents a **Antoni Quintana**, rector de l'Almoina de Girona. Sembla, doncs, que la seva funció com a banys s'acaba a finals del segle XIV, i passen a ser una casa particular.

El conjunt dels Banys Àrabs és una rèplica d'un model nord-africà que es repetí en molts punts de l'àrea mediterrània, i que procedeix clarament de la tradició àrab (per això tenen aquest nom). Durant l'edat mitjana foren usats majoritàriament pels cristians de la ciutat, tot i que durant els segles XIII i XIV els jueus de la ciutat de Girona hi tingueren una sala exclusiva, on establiren el micvé o bany ritual.

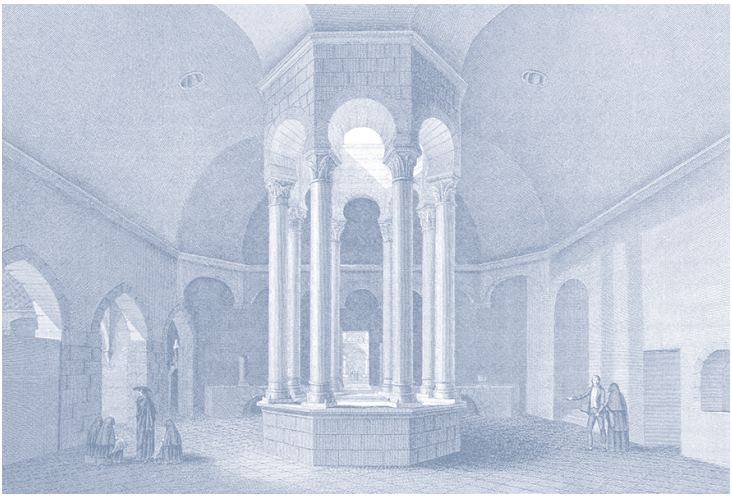
Les monges caputxines del monestir de l'Anunciació adquiriren els banys l'any 1618 i des de llavors formaren part del convent de clausura. Des de principis del segle XIX (1806) foren coneguts arreu d'Europa gràcies als gravats publicats per **Alexandre de Laborde**. L'interès suscitat feu que finalment l'any 1929 la part dels banys fos desamortitzada del convent i adquirida per la Diputació de Girona. Aleshores s'inicià un procés de restauració dirigit pels arquitectes **Rafael Masó, Jeroni Martorell** i **Emili Blanch**, culminat el 1931. Un any més tard els banys foren oberts al públic.

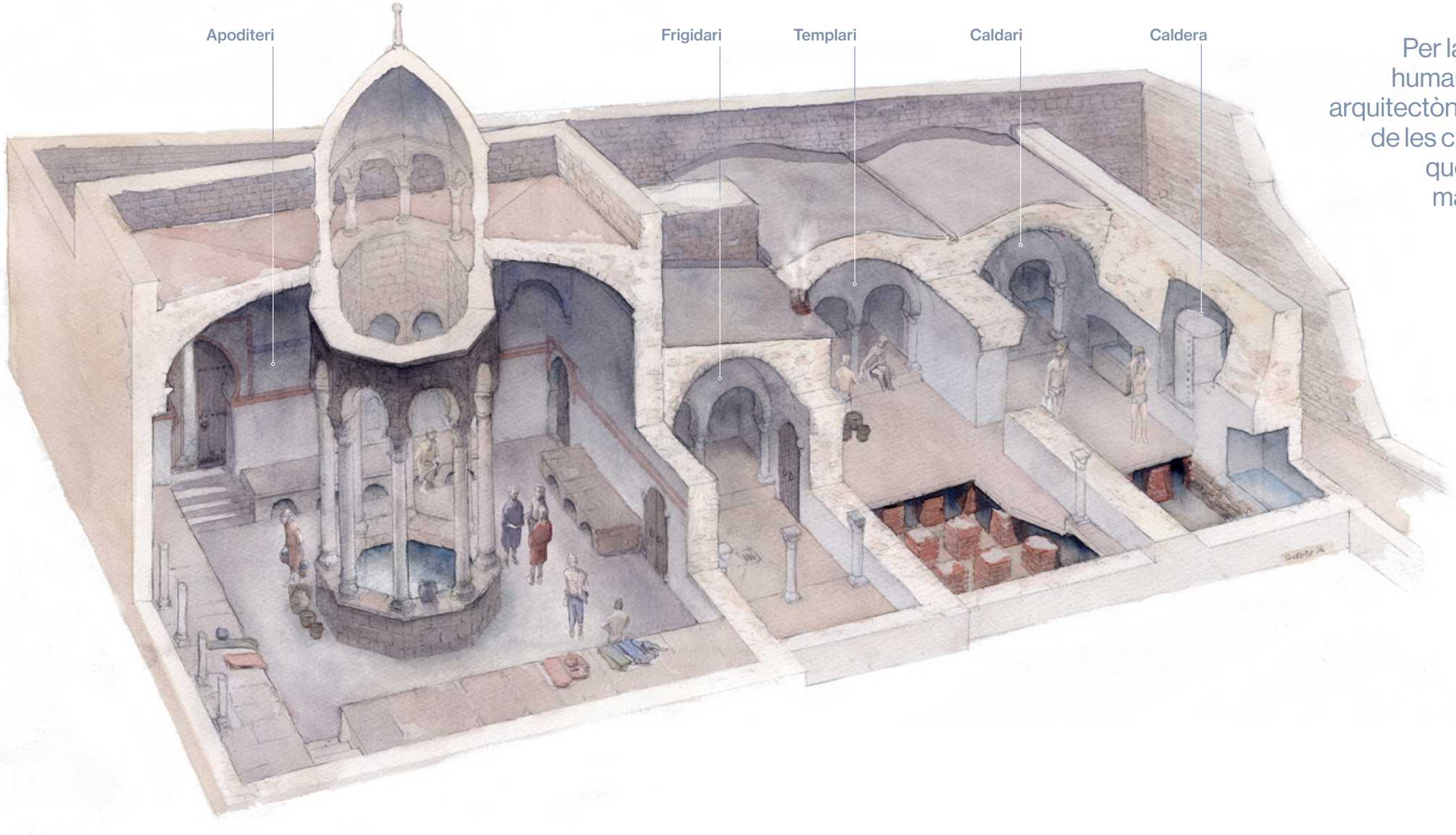
El funcionament dels Banys Àrabs

Els usuaris dels banys realitzaven un recorregut a través de quatre sales, cadascuna amb una funció diferent. El vestuari o **apoditeri** és la sala més característica del conjunt. En destaca la planta centralitzada i la petita piscina octogonal tancada amb columnes i capitells de grans dimensions, així com la característica llanterna amb cúpula. Als capitells, hi abunda la temàtica vegetal i animalística relacionada amb les al·legories del paradís terrenal i les representacions zoomòrfiques de la simbologia cristiana.

La sala freda o **frigidari** suposava l'inici de la zona humida dels banys. S'hi accedia a través de dues portes amb dobles batents, que es tancaven per la força de la gravetat i gairebé feien l'espai estanc, de forma que s'hi podien mantenir les baixes temperatures. A la sala tèbia o **tepidari** els usuaris es refeien del fred intens del **frigidari** i es preparaven per a la calor intensa del **caldari**, la sala següent.

La calor procedia del forn i arribava a les sales escalfades per l'**hipocaust**, un espai subterrani, i es distribuïa arreu de les sales a través d'una canal de ceràmica vidriada encastada al mur, a més d'escalfar una piscina de poca profunditat. El caldari era l'espai més càlid del conjunt, i podia superar els 40-50º de temperatura ambient, acompanyada de vapor abundant.

Per la seva forma i la seva història humana no hi ha un millor exemple arquitectònic conservat que parli alhora de les cultures àrab, jueva i cristiana, que coexisteixen amb diversos matisos en un mateix moment.

Vídeo Els Banys Àrabs de Girona

Informació

HORARIS
De dilluns a dissabte, de 10 a 18 h.
Diumenges i festius, de 10 a 14 h.

Tancat els dies 1 i 6 de gener
i 25 i 26 de desembre

Els Banys Àrabs de Girona
Ferran el Catòlic, s/n. 17004 GIRONA
Tel. 972 19 07 97
banysarabs@girones.cat
www.banysarabs.org

Oficina comarcal de Turisme del Gironès
Punt de Benvinguda Girona-Gironès
Berenguer i Carnicer, 3.
17001 GIRONA
Tel. 972 011 669
centredevisitants@girones.cat

Àrea de Cultura · Consell Comarcal del Gironès
Carrer Riera de Mus, 1A.
17003 GIRONA
Tel. 972 21 32 62 / Fax 972 21 35 73
cultura@girones.cat / www.girones.cat

Textos: Culturània.
Il·lustració: Jordi Sagrera.
Gravats: Alexandre de Laborde,
Voyage pittoresque et historique en Espagne, Paris, 1806.
Dip. Legal: GI 780-2016

MIX Paper FSC® C015546
Consell Comarcal del Gironès
Gironès Cultura
Diputació de Girona